

Magyar Képzőművészeti Egyetem

LÉLEKZŐK

Doktori értekezéshez kapcsolódó mestermunka

Veszely Beáta

2016

Veszely Beáta, *Lélekzök*, 2016 (Parthenón-fríz terem, Budapest), fotó: Szabó Ádám

Mestermunkám az egyetem kiállítótermében az Epreskertben, a Parthenón-fríz teremben kiállítás formájában volt látható (2016 november 23-december 3.). A Parthenón-fríz terem az architektúrájával és művészettörténeti vonatkozásával azért is alkalmas keret mestermunkám számára, mert eredetijén a művészettörténet egyik leghíresebb ló-ábrázolása szerepel. A kiállításon rajzokat, hangmunkát és mozgóképet videó-vetítés formájában mutattam be, valamint hoztam egy lovat, egy szürke kancát, Arabellt, hogy így érinthető közelségbe hozzam igazi valójában, hidat képezve művészet és élet, lélek/lélegzés és elmúlás között. Bevezette: Beke László, művészettörténész, doktori kutató munkám témavezetője.

Veszely Beáta, *Lélekzók*, 2016 (önálló kiállítás és mestermunka, Parthenón-fríz terem, Budapest)
fotó: Szabó Ádám

A kiállító teremben munkám négy részből, négy műből állt.

1. **Zita**, 1,5 perc, digitális videó. Vetítés egy ló lábairól, amint *piaff* és *terre à terre* jármódban (az ügetés és a vágta magasiskolája, harcban használatos magasiskola mesterfokon) látható. Zita (a ló) lovasa, Göblyös István a lovaglásról, nemcsak mint tudományról, hanem mint művészetről is elmélkedik írásaiban és ezek a személyes vonatkozások fontosak voltak számomra a mű készítése során. A videó hangulatában a régi időket idézi (nem színes) és egyfajta játék az idővel is, hiszen olyan jármódok jelennek meg, melyek több ezer éves tudás lenyomatai, Zita úgy mozog, mint ahogy a szobrászmesterek azt a fenti frízen ábrázolták, illetve másolatukkal megörökítették az utókor számára. Kompozícióból viszont hiányzik a ló - lovas „felső teste” és felmerül a kérdés, hogy *egy* (kentaur) vagy *két* (ló és ember) élőlény mozgásformái láthatók. Külön

köszönöm Góbyös István és lova közreműködését, valamint Solymosi István
technikai segítségét az utómunkában.

Veszely Beáta, *Zita*, 1,5 perces digitális videó, videó vetítés

Veszely Beáta, *Zita*, 1,5 perces digitális videó, videó vetítés, fotó: Szabó Ádám és Veszely Beáta

2. **Lélekzók**, rajzsorozat: 152 db rajz. Fekete tollrajzok lovasíjásokról, talált magazin és újságlapokon. A rajzokon a lovak és az emberek nevei is szerepelnek. Mindez első sorban az elmúlt évek különféle művészeti magazinjainak egyes kitépott lapjaira kerültek és így többek között, egyfajta kordokumentumként is értelmezhetők. A Kassai Lovasíjász Iskola lovasíjászainak portrérajzait úgy tettem egymás mellé, hogy azok fríz-szerűen kapcsolódtak a terem architektúrájához. A munka nem lezárt, abból a szempontból, hogy folyamatosan készítem ezeket a rajzokat lovasokról és lovasíjásokról. Az itt látható válogatás olyan rajzokból áll, melyek egyrészt tanulmányok, hiszen a ló és lovas különféle mozgásformáit megfigyelve készítem vázlataimat, másrészt a fotó hatása szintén szembetűnő.

Veszely Beáta, *Lélekzók*, 2016, rajz sorozat (önálló kiállítás, Parthenón-fríz terem, Budapest)
fotó: Veszely Beáta

Modelljeim olyan ismerőseim, akik edzőtársaim is és sokukról több személyes információval rendelkezem. Ezekből az információkból úgy kerülnek munkáimba részletek, hogy a nyomtatványok, kiadványok egyes részeinek tartalmával lépnek valamilyen kapcsolatba vagy mosódnak velük össze. Különleges élmény még, hogy rajzaimnak nem csak művészeti közönsége van, hanem kialakult egy lovasokból és lovasíjászokból álló, értő és lelkes közönsége is. Lovas társaim szinte észrevétlenül olvadnak a művészetbe és a kiállításon, mindazok közülük, akik személyesen is eljöttek, maguk is műveim részévé váltak. Köszönettel tartozom mindnyájuknak.

Veszely Beáta, *Lélekzők*, 2016, Arabellel lovasok és lovasíjászok csoportja, fotó: Szabó Ádám

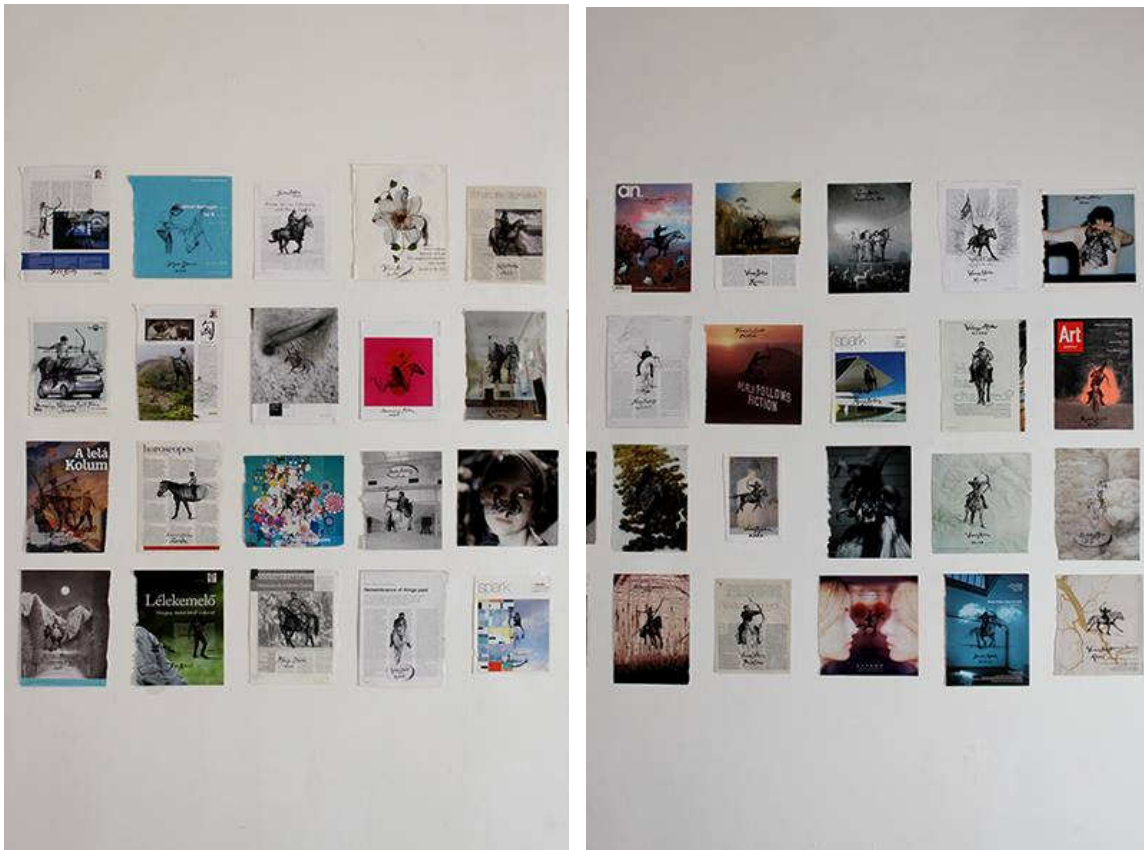

Veszely Beáta, *Lélekzók*, 2016 (önálló kiállítás, Parthenón-fríz terem, Budapest)
 fotó: Sulyok Miklós

Veszely Beáta, *Lélekzók*, rajzsorozatból, talált újság lapok, fekete toll, fotó: Szabó Ádám

Veszely Beáta, *Lélekzók*, rajzsorozat talált újság lapokon, fekete toll, fotók: Szabó Ádám

Veszely Beáta, *Lélekzök*, 2016, rajz sorozat (önálló kiállítás, Parthenón-fríz terem, Budapest)
fotó: Veszely Beáta

3. **cím nélkül**, hangfelvétel, 30 másodperc, ló és ember légzése, amik egybemosódnak. Ez a munka azt kísérli meg, hogy a kentaur szimbóluma láthatatlanul életre keljen. Munkám arra a különös eseményre hívja fel a figyelmet, mely lovaglás közben ritkán, de előfordul, vagyis amikor ló és lovas egyszerre lélegzik. Ilyenkor olyan érzése van az embernek, mintha egybeolvadna a lóval. A lélegzés abból a szempontból érdekelt itt, amit a magyar nyelvben úgy lehet kifejezni, hogy 'az ember kileheli a lelkét', vagyis hogy a lélegzés a lélek megnyilvánulása.

4. **Arabell.** Élő ló jelenlétével keltette fel a figyelmet többek között emberi mivoltunk különösségére az épített térben, vagy a természet, az állatvilág és az épített tér kapcsolatára, miközben emlékeztette a látogatókat Stróbl Alajos szobrászati tevékenységére, életére is, mely szorosan köthető ehhez a teremhez és melynek fontos része volt a ló.

Veszely Beáta, *Lélekzók*, önálló kiállítás, fotó: Veszely Beáta

Ugyanakkor az idomítás szempontjából akár mesterinek is mondható az az állapot, az idomításnak az a foka, amikor egy ló, aki menekülő állat, aki a szabadban és ménésben érzi magát jól, egy ilyen mesterséges és zárt térben, különös fényben és idegenekből álló tömegben is képes megőrizni nyugalmát. Arabell, mint egy élő szobor, barátságosan, kedvesen vegyült a közönségbe, különös hangulatot teremtve hívta fel a figyelmet a pillanatra, a jelen szentségére és mosta el a határokat élő és élettelen, művészet és élet, lélek és lélegzés között.

Külön köszönettel tartozom Szmrecsányi Mártonnak, aki Arabellt kiképezte erre a magas szintre és kérésemre elhozta őt, hogy mestermunkám része lehessen.

Veszely Beáta, *Lélekzók*, önálló kiállítás, fotó: Sulyok Miklós

Veszely Beáta, *Lélekzók*, önálló kiállítás, Szmrecsányi Márton és Arabella, fotó: Szabó Ádám

Veszely Beáta, *Lélekzók* című kiállításon Beke László és Arabell, fotó: Sulyok Miklós

A finisszázs lényegi része volt a magyar konceptuális művészet propagálója, Beke László művészettörténész beszéde és az, hogy Arabellt kézen vezette a Parthenón-fríz teremben, mintegy szimbolikusan átlépve a kortárs művészet és a kortárs művészet utáni művészet közötti küszöböt. Ezzel a gesztussal, valamint beszédével a lovat a magyar konceptuális művészettörténetbe és a posztkortárs művészetbe helyezte, mellyel mestermunkámnak méltatlanul bár, de jelentőséget kölcsönzött. Mindezért természetesen nagy köszönettel tartozom.

Veszely Beáta, *Lélekzók* című kiállításon Göblyös István, fotó: Sulyok Miklós

Szintén szeretném megköszönni Dr. Göblyös István lovas mester beszédét és méltató szavait, melyet Beke László felkérésére, a lovak napjainkra megváltozott szerepéről mondott.

A performansz része az a lovas akció is, amikor Stróbl alkotásával szemközt, mely a terem bejárata mellett álló lovas szobor (Szent István lovas szobrához készült vázlat), az én élő lovam került.

A mestermunka és az ahhoz kapcsolódó akció, a munka művészeti közönsége, a bevezetők és beszédek együttesen és külön-külön is, a lovas portrét ünnepezték a mai magyar művészetben, valamint azt hogy a ló olyan téma, mely nem magányos, hanem közösséget vonz maga köré és ez meghatározó élmény.

A Magyar Képzőművészeti Egyetem meghívja Önt
VESZELY BEÁTA – LÉLEKZŐK
című kiállítására a Parthenón-fríz Terembe
Finisszázs: 2016. december 1. 17 órától
Közreműködik Arabell
Bevezeti BEKE LÁSZLÓ, művészettörténész

megtekinthető: 2016. november 23-tól december 3-ig
hétköznap 10-18 óráig, szombaton 10-13 óráig
cím: 1063 Budapest
Kmety György utca 26-28.
Epreskert
támogató: **nÁ**

Veszely Beáta, *Lélekzók* című mestermunka és kiállítás meghívója